

Rotterdammers schaatsten naar Goude pijpjes

GOUDS Kwartiertje

Gouda
januari 2006

Zo was het vroeger

De Goudsche Courant van 29 januari 1917 meldde: "Bij duizenden kwamen ze de stad binnenglijden, overal vandaan. Een enorme drukte zoals we in jaren niet gezien hebben. Urenlang was het op de vaart een lange rij van schaatsenrijders die Gouda als einddoel hadden gekozen. Overal wapperden die zondag vlaggen; je reinste feeststemming". Ook 10 februari 1929 was een schitterende ijszondag. De vorst herinnerde aan de strenge winter van 1890/91 toen alle rivieren waren dichtgevroren en het vervoer met paard en wagen over het ijs plaats vond. Alle vervoer te water lag ook in 1929 stil; op het gladde ijs van de IJssel voor de Veerstal werd naar hartelust geschaatst.

Pas na veertig dagen vorst kon echter de tocht van Rotterdam naar Gouda worden ondernomen. De Zuidhollandse Ijsbond had nagelaten de ijsweg in orde te maken. Na interventie van de Goudse Vereniging voor Vreemdelingenverkeer werd de baan in orde gemaakt en afgebakend. Op zaterdagavond lazen de Rotterdammers dit in hun bladen en een dag later gingen ze massaal onderweg. De weinig beschutte ijsbaan aan de Rotterdamse Dijk had die dag weinig klandizie. Veel meer beschut lagen de banen op de Fluwelensingel, Blekerssingel en Kattensingel, waar heel druk gereden werd. Daar was het feest in volle gang. Eind januari 1933 sprak deze krant van een glorieuze ijszondag: "Wachtelstraat en Bolwerk waren in een marktterrein herschapen. Tientallen kramen stonden daar met de typische Goudse producten.

De winter van 1935 voor de Bosjeskerk (Rotterdam)

Altijd met het linkerbeen beginnen en Jan riep: "links, rechts, links, rechts". O, wat ging dat heerlijk, wat waren wij gelukkig allemaal. Jan schaatste voorop, maar hij had alles in de gaten hoor of alles goed ging. Wij moesten wel eens een klein stukje over het gras lopen, want onder een brug schaatsten was veel te gevaarlijk vond Jan. Je kon er doorzakken. Nu ook geen probleem hoor!! En wij hadden ook allemaal geld bij ons, ja wat centen en een enkel stuivertje hoor, maar wij waren allemaal blij en gelukkig. Het ijs snoep bestond vooral uit polkabrokken, klein één cent en groot twee cent. En dan nog de tent met chocolademelk en anijsmelk, 2 1/2 cent een kom vol. Maar wij stopten niet bij alle tentjes, nee, Jan wist precies waar wij wat gingen drinken. Al het geld mocht niet op, want in Gouda en dat was het evenement, gingen wij een stenen pijpje kopen. Het was een wit pijpje en kostte

2 cent. En weten jullie nu wat bij dit feest hoorden??? Zo'n pijpje kopen en in je mond stoppen tussen je lippen en dan de tocht naar huis schaatsten en het pijpje heel thuis brengen. Wij hadden onderweg twee keer gestopt om wat te drinken. Piet nam altijd anijsmelk en ik chocolademelk. Daar in de verte zagen wij Gouda en er ging een hoeraatje op want wij waren er bijna. En ja, dit was het eindpunt, o wij hadden het gehaald en zonder ongelukken. Eerst aan de kant wat uitrusten en de schaatsten even uitoeten en wat heen en weer lopen, wij hadden allemaal nog schik. Jan wist een tent waar die pijpjes verkocht werden en jawel, er waren er nog volop. Ik kreeg van Piet een pijpje, mocht er één van hem uitoeten en ik was er blij mee. Sommige lieten het pijpje uit hun handen vallen en foetsie, kapot Weer een nieuw pijpje kopen en voorzichtig zijn!!! En als Jan zei: Zie zo, wij gaan op

huis aan en onderweg wordt nog twee keer 10 minuten gestopt en dan weer verder en het pijpje moet in de mond blijven, dan gingen we weer !!! Dus nu op huis aan. Het werd al schemerig. Maar op het ijs brandde wat licht en het was prachtig. En eindelijk waren wij weer bij ons beginpunt De Rotte. Maar pas op je pijpje zei Jan. Eerst schaatsten uit doen. Piet droeg mijn schaatsten ook maar, nou dat vond ik wel goed hoor en nog gemakkelijk ook. Een kwartier lopen en dan waren wij thuis En wij hebben het gehaald met een heel pijpje in onze mond. Pa en Moe stonden op ons te wachten en klaptten in hun handen. Toen de trap op naar boven en daar was de tafel al gedekt en wij roken erwtensnoep, heerlijk. Ons pijpje legde Moe op de schoorsteen, zij was trots op ons. Het pijpje heeft er nog weken lang gelegen. Piet nam zijn eigen pijpje 's avonds mee naar huis, hij had gelijk, want het was van hem, nietwaar!!!

Tot de jaren dertig schaatsten de liefhebbers op hun houten Friese doorlopers tot de Westerkade en Lazaruskade. Later, toen het Gouwekanaal IJssel en Gouwe verbond en de Julianasluis was aangelegd, diende de Ringvaart als eindpunt. Vandaar gingen de schaatsters te voet naar de stad. De ongeveer twintig kilometer van Rotterdam naar Gouda werd door geofende schaatsters in drie kwar-

tier afgelegd. Bij terugkeer op de Kralingse Plas trok het showrijden veel bekijks; soms leidde de "show" tot valpartijen met gebroken pijpen en verdrietige gezichten tot gevolg. Onderweg rekenden baanvegers op centen en vierkante stuivertjes. Wie geen geldstuk in het zinken emmertje deponeerde, had grote kans de bezem voor de voeten te krijgen.